

3. Олійничук О. І. Перспективи використання штучного інтелекту в економіці України Західноукраїнський національний університет URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2021/paper/viewFile/11544/9641> (дата звернення: 25.11.2023).
4. Управління людськими ресурсами. Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 19 травня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. С. 125-128.

Крилова Анастасія Вячеславівна
Науковий керівник – канд. філ. наук, доц. Варинаєв О.М.
Державний біотехнологічний університет

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Сьогодні, на жаль, напрямки нашого руху залишаються невизначеними для багатьох. Ідея незалежності, хоча підтримується народом, залишається розділеною між відсутнім конкретним напрямком. Сучасний устрій України складається з парламентської республіки, президентського правління і залишків радянської влади, але цей симбіоз є недієздатним.

Ця неоднозначність також впливає на управління підприємствами, зокрема в українському бізнесі, де виникає гострота проблеми менеджменту і менеджерів. Сучасні умови господарювання вимагають розробки довгострокової стратегії менеджменту та управлінських пріоритетів. Інтелектуальний потенціал вимагає постійного самовдосконалення та вимогливості як до інших, так і до себе.

Умови господарювання зазнали змін, і це ставить під сумнів традиційні підходи до управління. Необхідність ламати стереотипи мислення, які склалися протягом тривалого часу, стає актуальною.

Менеджмент переплітає всі аспекти організації, впливаючи на практично всі сфери її діяльності. В Україні, як і на Заході, менеджмент вже давно відомий як сукупність принципів, методів, функцій і форм управління фірмами. Однак у нас ще десять років тому фахівці вважали, що основними метою менеджменту є отримання високого прибутку і постійне випередження інших країн за продуктивністю праці. Останні роки принесли зміни у ставленні до менеджменту в Україні. З'явилися праці відомих теоретиків і практиків, розпочалася активна підготовка керуючих менеджерів, але український менеджмент все ще стикається з численними проблемами.

Є певні негативні аспекти у сфері менеджменту в Україні, а саме:

- Велика потреба в кількості менеджерів;
- Ігнорування планування управління на тривалий період;
- Неспроможність імпортувати нові технологічні підходи;
- Відсутність засобу для ефективного залучення інтелектуального потенціалу;

- Недостатньо високий рівень професіоналізму директорів підприємств;

- Слабка корпоративна культура.

Є основні недоліки, які є характерними для організаційних структур вітчизняних підприємств:

- Велика централізація управління, небажання делегувати повноваження та переносити працівників апарату управління ближче до виробництва;

- Недостатня диференціація, яка є результатом застосування адміністративно-командних методів управління;

- Зайве число працівників штабного апарату та низька ефективність його функціонування;

- Відсутність уваги до аналізу ринку;

- Недостатній зв'язок між відділами збуту та технічного розвитку;

- Відсутність чіткого розподілу функцій та повноважень між підрозділами організаційної структури;

- Низька ефективність техніко-економічного планування;

- Неадекватна мотивація працівників.

В першу чергу український бізнес, а також бізнес загалом, націлені на досягнення прибутку. На жаль, економічна ситуація в Україні призводить до зацикленості на грошах та відсутності творчого підходу.

І хоча деякі менеджери намагаються поліпшити свої управлінські методи, це часто відбувається в межах їхніх можливостей. Тому особливо важливим є навчання керівників, використання нових методів управлінської освіти та підвищення кваліфікації топ-менеджерів.

Це обумовлено тим, що рівень освіти та знань керівників залишається в середньому нижчим, ніж рівень їхніх підлеглих, які в основному мають професійну освіту. Зацикленість на прибутку також призводить до ігнорування інтересів споживачів. Важливо пам'ятати, що «виживання» можливе тільки завдяки клієнтам, оскільки в кінцевому рахунку бізнес існує для них, а не для керівництва. Якщо дотримуватись цього принципу, то збагачення стане логічним наслідком такої діяльності, яка орієнтована на потреби споживача.

Ще однією значущою проблемою є конкуренція. Ми можемо спостерігати, як у цілих галузях бізнесу виникають труднощі через те, що люди знищують один одного та не вміють співпрацювати, особливо в умовах високої конкуренції.

Саме поняття конкуренції жорстке та передбачає перемогу за рахунок поразки інших. Більшість керівників впевнені, що тільки вони знають, як діяти правильно, і відмовляються приймати чужу думку.

Такі підприємці не завжди враховують інтереси людей, які розвивають їх бізнес, і прагнуть контролювати всі процеси на підприємстві. Для них характерна позиція: якщо є невдачі в компанії, то винні співробітники, але якщо є успіх, то він досягнутий виключно за їхніми особистими зусиллями.

Небажання змінювати щось, тяжіння до збереження стабільності, бажання оберігати свій статус, позицію та досягнення, пишатися минулими заслугами та продовжувати діяти, як раніше, зберігаючи непорушність процесів, що призвели до успіху, становить ще один недолік українського менеджменту. Це особливо важлива проблема управління з урахуванням її значущості та масштабів.

У висновку ми можемо зазначити, що наша країна ще не досягла максимальної орієнтації на клієнта, оскільки основне завдання на даному етапі розвитку - виживання за будь-яку ціну.

Кузьміна Аліна Олександрівна
Науковий керівник – доктор екон. наук, проф. Моїсєєва Н.І.
Державний біотехнологічний університет

АСИМЕТРИЧНИЙ РОЗПОДІЛ РЕСУРСІВ І СУВЕРЕНІТЕТ НАЦІЇ

Як відомо, принцип національної держави базується на ідеї суверенітету нації. Зазначимо, що в сучасній світовій політичній науці поняття «нація» використовується не в етнічно-примордіалістському, а в державницько-політичному розумінні – як асоціація громадян. Національна держава, таким чином, є державою, через яку асоціація громадян, її «співзасновників» і «співвласників», реалізує свій суверенітет.

Як зазначає український політолог О. В. Воронянський, реалізація суверенітету пов'язана із здійсненням суб'єктом влади владних дій з реалізації свого панування чи хоча б домінування. З точки зору теорії політичних систем кінцевою метою цих дій є пільговий доступ до ресурсів та цінностей, які перебувають у власності такого суспільства. У самому суспільстві це передбачає конкурентну боротьбу між різними угрупованнями, соціальними групами та класами, що перешкоджає об'єднанню всього суспільства як реального суверена [1, с. 396].

Для того щоб успішно реалізувати державну владу, її суб'єкт повинен створити певний рівень концентрації ресурсів влади, достатній для довгострокового вирішального впливу на процес прийняття державних рішень, а в оптимальному випадку – і контролю над цим процесом. Теоретично в державі національного типу, де сувереном є вся нація, повинен бути реалізований принцип об'єднання владних ресурсів усіх громадян на основі суспільної інтеграції (що в принципі можливо лише за умови рівномірного розподілу ресурсів між громадянами). Однак реально таку концентрацію забезпечують могутні інфраструктури «бізнес-імперій», як транснаціональних, так і тих, чий інтереси не виходять за межі держави. Їх власники, представляючи незначну меншість населення, мають у своїх руках ресурси, що багаторазово перевищують сукупний ресурс усіх інших членів суспільства [2, с. 207].